

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
 Na celý rok — 4 koruny — hal.
 Na pol roka — 2 " — "
 Na štvrt roka — 1 " — "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.
 Majiteľ a vydavateľ:
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľstvo:
 Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 97. szám.
 Sem sa majú posielat' predplatky, taktiež depisy do novin
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Štefan Rakovszky o trojspolku.

Uhorsko-rakúska monarchia, Nemecko a Taliansko tvoria trojspolok cieľom udržania rovnováhy, uplatnenia záujmov týchto veľmoci a zabezpečenia svetového pokoja. Proti tomuto trojspolku v opozičných kruhoch Uhorska šíri sa neprajná nálada, o čom skutočný vnútorný tajný radca, krajinský vyslanec Štefan Rakovszky, pred istým novinárom vyslovil sa nasledovne:

— Ja som priateľom trojspolku, lež šírenie sa neprajnej nálady proti tomuto trojspolku viem si vysvetliť, keď vidím, že v tomto trojspolku vždy len k tomu nás upotrebujú, aby všetky s ním spojené nesnesiteľné farchy jedine na nás uvalovali, oproti tomu ale z výhod z neho vyvierajúcich ani najmenšieho nám nedávajú. Monarchia jej politický vplyv ztratila na celej čiare a naše postavenie ako veľmoci, predmetom posmechu je pred celou Európou; tomu síce nie trojspolok je na príčine, lež naša úplne nesprávna chulostivá zahraničná politika. V celej zahraničnej politike nebolo ani jednej príležitosti, za ktorej nebolo vídať tolkej ústrojnosti, tolkého sem-tam chmatania a tolkej neznalosti verejných pomerov ako práve v politike nášeho zahraničného ministerstva počnúc od annexe Bosny až po dnes. Na našu zahraničnú politiku aplikovať možno to, čo r 1866. povedal o nej Friedjung, ktorý sa vyslovil: «Karakterističné je pre Viedeň, že kedykoľvek nachodia sa tam pred vážnou komplikáciou, vždy úplne tratia hlavu.» Po tom aj vtedy nasledoval Königgrätz a prítomne tu máme Bukarest.

— Uplatnenie našich hospodárskych záujmov tiež márne sme hľadali od trojspolku, kdežto to by bol býval jedinký prostriedok k zadováženiu nám akej-takej rekompensácie za tie nesmierne farchy, ktoré sme prevziať museli na vojenské ciele. Nemecko a Taliansko, dosiahnutým veľkým vplyvom a uplatnením ich hospodárskych záujmov zabezpečujú si náhradu za tie veľké výdavky, ktoré obracajú k ich ozbrojeniu. S nami oproti tomu zachádzajú najnespravdlivejším spôsobom, čo ostatne je celkom prirodzená vec, bo také dezolantné vnútorné pomery, aké panujú tak v Rakúsku ako aj v Uhorsku, len to musia mať za následok, že silu našej monarchie len tak taksujú, ako to opravde zaslúži.

— Tieto okolnosti príčinou sú toho, že v krajine *zmenšuje sa počet priateľov trojspolku*; pri tom keď vidíme, že nohami šliapu všetky mravné hodnoty, ktoré pri najskrovejšom poňatí o počestnosti zanedbávať nemožno; keď vidíme, že z hora ešte vždy úplnú dôveru požívajú takí ľudia, ktorí sú jej docela nehodní, v duši každého človeka, čo ešte volačo dáva na statočnosť, najhlbšie pohoršenie vzniknúť musí; toto pohoršenie ale zväčšuje ešte i tá okolnosť, že *opozíciu, ktorú v každom vzdelanom štáte považujú za integrálnu časťku parlamentu, u nás len brutalizujú.*

— A keď skonfiškovali všetky verejné slobody, ku trojspolku patriacich štátov verejná mienka, proti tomu nielen že nezdvihla ohrozujúce slovo, lež to alebo celkom zamlčala, alebo ako v Nemecku, *sprevádzala s verejnou pochvalou.* Za takých okolností nech sa nikto

nediví nad tým, že čo od jestvovania trojspolku ešte nikdy sa nestalo, prítomne najväznejšia politická strana krajiny, strojí sa odvrátiť od Nemecka, s ktorým doposiaľ ochotne žili sme v priateľských pomeroch.

Z Katolíckej Ludovej Jednoty. Agitacionálna cesta na území stolice tekovskej.

Kraj. vysl. Ján Bartos medzi svojimi voličmi.

Ján Bartos, krajinský vyslanec kresťanskej ľudovej strany a tajomník Katolíckej Ludovej Jednoty v mesiaci apríli pokračoval v agitacionálnej ceste na území tekovskej stolice pri čom organizácie navštívil vnasledujúcich obciach:

Velséc: Pamätihodné shromáždenie vydržovala organizácia tejto obce. Krajinského vyslanca Jána Bartosa, akožto zastupiteľa strediska Katolíckej Ludovej Jednoty, na chotáre obce čakali miestny farár a školská mládež so zástavami pod vedením svojich učiteľov. Ako dorazil ta krajinský vyslanec, početné obecnstvo privítalo ho s hlučným éljen. Zo školskej mládeže Jána Bártoša ako tajomníka Jednoty pekňou rečou pozdravila Helena *Krajcsí* a ako krajinského vyslanca privítal ho Jozef *Gohír*. Od chotára, krajinského vyslanca za slávnostných ovácií sprevádzali až do obce, kde očakávalo ho celé a nadmieru oduševnené obyvateľstvo. O úspešné vzťahovanie sa Katolíckej Ludovej Jednoty veľké zásluhy má horlivý a zvláštnym agitacionálnym duchom nadaný miestny farár Julius *Báthy*, ktorého nasledovania hodné neunávené účinkovanie veľmi prispieva ku zveladeniu katolíckych pohybov celého okolia. V obrovskom a mimoriadne oduševnenom shromáždení za hlučných príhlasov obecnstva podstatu a ciele Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlovali farár Julius *Báthy* a krajinský vyslanec Ján Bartos. Pod hlbokým dojmom ich rečí počet členov organizácie z 38 poriadol na 66. V shromáždení prítomní boli aj učítelia Zoltán *Erös*, Martin *Wágner* a Julius *Bura*.

Mankóc: Za prítomnosti obyvateľstva celej obce Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali farár Julius *Báthy* a krajinský vyslanec, tajomník Ján Bartos. S veľkým oduševnením prítomných, utvorená bola nová organizácia, ku ktorej

z 280 obyvateľov obce prihlásilo sa hneď 45. Za miestneho správcu jednohlasne vyvolený bol učiteľ Zoltán *Erös*.

Nagyherestyén. V shromáždení vo farskom dvore vydrživanom Katolícku Ludovú Jednotu vysvetlovali: miestny farár Alois *Csernik*, krajinský vyslanec Ján *Bartos* a velšický farár Julius *Báthy*. Počet členov organizácie z 15 poriadol na 50.

Néver. Početne navštívené shromáždenie zapalistou rečou zahájil dekan-farár Ladislav *Borbás*, po čom krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos* vysvetlil potrebnosť katolíckej organizácie, ku ktorej hneď na to prihlásilo sa 19 členov. V shromáždení prítomní boli: velšický farár Julius *Báthy*, kaplán dr. Franc *Horváth* a statkár Fridrich *Einhaus*.

Barslédec: Za veľkej zaujatosti vydržované shromáždenie oduševňujúcou rečou zahájil horlivý dekan farár Ladislav *Borbás*, ciele a účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlovali: krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos*, kaplán dr. Franc *Horváth* a velčický farár Julius *Báthy*. Pod dojmom povedaných zápalistých rečí, počet členov jestvujúcej organizácie z 23. poriadol na 81. V shromáždení prítomní boli aj učítelia Jozef *Nagy*, Ladislav *Budai* a Štefan *Veszélák*.

Barstaszár a Malonya: Velkolepé shromáždenie zahájil horlivý dekan farár Ján *Novotny*. V jeho reči poukázal zvlášte na nevyhnutnú potrebnosť sdužovania sa katolíkov. Krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos* vysvetloval ciele a účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty, po čom záverečnú reč povedal kaplán Pavel *Machacsek*, po čom počet členov poriadol na 70. V shromáždení súčasťnil sa aj učiteľ Štefan *Molnár*.

Barskifalud: V shromáždení vo dvore tunajšieho rychtára vydrživanom, účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetlovali krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos* a kaplán Pavel *Machacsek*. Jednota tu má 21 členov. V shromáždení prítomný bol aj úradník pánstva Ján *Délics*.

Szelepcsény: Za veľkej zaujatosti vydržované shromáždenie zapalistou rečou zahájil kaplán P. *Machacsek*. Krajinského vyslanca srdečnými slovami privítal horlivý člen obecnej prá-

vomocnosti Jozef *Csernyei*. Účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty vysvetloval krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos*. Organizácia tu má 60 členov. Neni domu, v ktorom by nenachodil sa aspoň jeden Jednotár. Na čele organizácie stojí neunávený pracovník v záujme katolíckych pohybov, Jozef *Csernyei*. Stredištu Jednoty a krajinskému vyslancovi za obetivú podporu vrele vďaky v mene obce vyslovil roľník Jozef *Szládek*. «Krešťan» má tu 34 predplatiteľov a noviny «Népujság» 3.

Zsitvaufalu: Shromaždenie zahájil horlivý kaplán Pavel *Máachsek*. Krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos* za hlbokoj pozornosti prítomných vysvetloval účinkovanie Katolíckej Ludovej Jednoty, po čom počet členov z 38 poriastol na 73. «Krešťan» a «Népujság» majú tu 36 predplatiteľov.

Kislóc: Vzďor súrneť polnej práce početní občania dostavili sa ku shromaždeniu, v ktorom potrebnosť organizovania sa katolíkov vysvetlovali: Jozef *Horecsný*, kaplán mestečka Kistapolcsány, krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos* a tasársky horlivý kaplán Pavel *Macháček*. V shromaždení prítomný bol aj učiteľ Ludvik *Náďler*. Počet členov z 11 poriastol na 22. «Krešťan» má tu 21 predplatiteľov.

Zsikva: Za veľkej oduševnenosti občanov vydržiavané shromaždenie zahájil horlivý kaplán Pavel *Macháček* a o účinkovaní Katolíckej Ludovej Jednoty účtoval krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos*. Organizácia spočíta tu 60 členov a «Krešťan» 38 predplatiteľov.

Keresztúr: Horliví katolíci obce vzďor súrných poľných prác v značnom počte dostavili sa ku shromaždeniu, v ktorom Katolícku Ludovú Jednotu za všestrannej hlbokoj pozornosti vysvetloval krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos*. Organizácia má tu 42 členov a «Krešťan» 38 predplatiteľov.

Ebedec: V tejto čisto ľudáckej obci na priestore pred potravným spolkom vydržiavané bolo oduševnené shromaždenie, v ktorom ciele a podstatu Jednoty vysvetlovali: ksplán Štefan *Csapallay* a krajinský vyslanec, tajomník Ján *Bartos*. Počet členov zo 17 poriastol na 91. Za miestneho správcu organizácie jednohlasne vyvolený bol učiteľ Ján *Lukácsik*. «Krešťan» má tu 31 predplatiteľov.

Kicő: Krajinského vyslanca a zastupiteľa stredišťa Katolíckej Ludovej Jednoty, do tejto obce na kočoch odprevadili 24. mešťania z Malých Topolčan. Na priestore pred kostolom vydržiavané shromaždenie zapalistou rečou zahájil farár dr. Michal *Buzalka*, krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos* vysvetloval veľkú významnosť a ciele Katolíckej Ludovej Jednoty, ku ktorej hneď prihlásilo sa 105 členov. Za miestneho správcu jednohlasne vyvolený bol učiteľ Robert *Pálmay*. Krešťan má tu 11 predplatiteľov.

Kistapolcsány: V shromaždení na hlavnom priestore mestečka vydržiavanom súčasťnili sa ľud a poprední občania vo veľkom počte. Krajinského vyslanca a zastupiteľa stredišťa Jednoty vzletnou rečou privítal kaplán Jozef *Horecsný*. Krajinský vyslanec Ján *Bartos* v reči cez jednu hodinu trvajúcej, za všestrannej hlbokoj pozornosti vysvetloval nevyhnutnú a bezodkladnú potrebnosť organizovania sa katolíkov. Počet členov organizácie zo 65 poriastol na 135. «Krešťan» má tu 32 predplatiteľov.

Hizér: Krajinského vyslanca okresu, z mestečka Kistapolcsány, z obcí Zsitvakenéz a Zsitvaapáti odprevadilo sem asi 80 občanov na 18 kočoch, čo hlboký dojem urobilo na obyvatelstvo obce Hizér. Krajinského vyslanca v každej obci zvlášte ale tu privítali s veľkým oduševnením. Shromaždenie zahájil tasársky neunávene horlivý kaplán Pavel *Macháček*, po čom krajinský vyslanec tajomník Ján *Bartos* vysvetloval ciele a podstatu Katolíckej Ludovej Jednoty, ku ktorej prihlásilo sa hneď 113 členov. Stredištu a krajinskému vyslancovi za blahonosné účinkovanie vrele vďaky vyslovil bývalý rychtár Ján *Pecho*, ktorý aj za všestrannej oduševnenosti jednohlasne vyvolený bol za miestneho správcu. «Krešťan» má tu 29 predplatiteľov.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu pisané noviny. Takéto noviny sú «Krešťan». «Krešťan» už cez XXI. dvadsaťjedon rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny krešťan číta a predpláca len «Krešťana».

Nálada v Rumunsku.

Po návrate kraľoviča Ferdinanda.

Rumunský kraľovič i so svojou manželkou nedávno navrátili sa z Petrohradu, kde ich vraj ruský cár veľmi priateľsky privítal a pohostil. Hádám nikdy nehladeli z Bukarestu na Petrohrad s takou zvedavosťou ako včul, keď národ rumunský zo dňa na deň čakal zvestí o zasnúbení prezumpatívneho nástupcu rumunského trónu: Karola so staršou dcérou ruského cára. Včul, keď kraľovič Ferdinand je už doma a zasnúbenie úradne ešte nepublikovali, nadchnutá nálada Rumunov trochu ochladla, najmä

keď došla zvest', že cárová rodina nečakala kým jej rumunskí hostia odcestujú, lež pred dvoma dňami vybrala sa do Livádie.

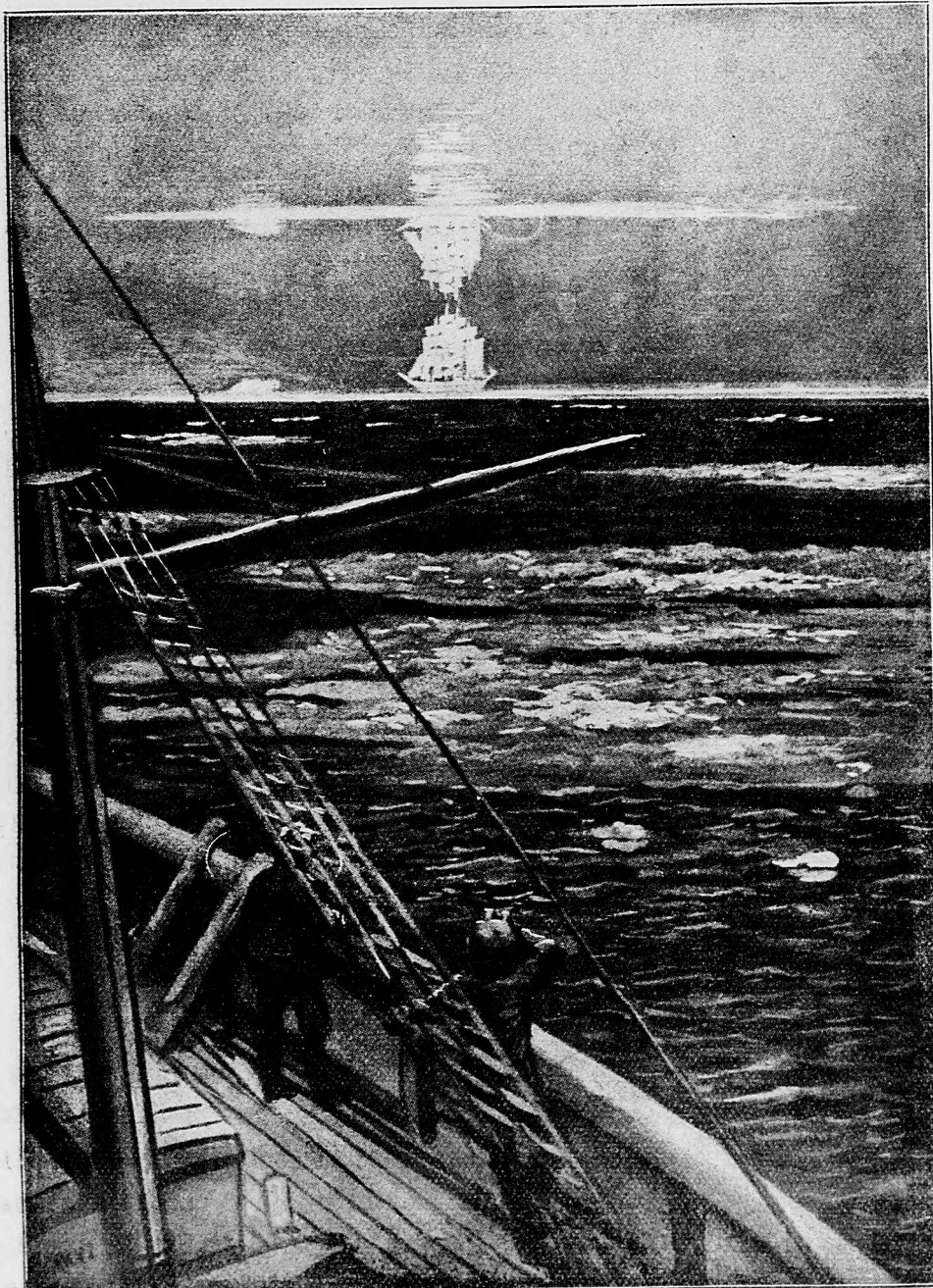
Toto trochu zmarilo nádeje tých Rumunov, ktorí oduševňujú sa o ruské priateľstvo a ktorí na to rátali, že s dcérou ruského cára Rumunsko zopäť dostane Besarabiu.

Tento chýr, ktorý už dávno pochodil európejské noviny, je prinaivný. Ruský cár je veľmi mohútny panovník, lež tak ďaleko nesiahajú ani jeho pánstvo ani jeho moc, aby jednu časť ríše a k tomu najúrodnejšie územie Ruska, s poldruha millionom rumunského obyvateľstva, jednoducho daroval jednej druhej kra-

jine. To ani cár nemôže urobiť, bo veď za tie hrúzy, ktoré za rusko-tureckej vojny dialy sa pri Plevne a Šipke, kde státisíce ruských vojakov spadlo, cár nedostal inej náhrady, ako malú Besarabiu. Aj to z Rumunsku vykrojili a po berlínskej konferencii, keď v Bukareste protestovali proti tomu — bezpochyby — nespravodlivému rozhodnutiu, ruský cár s kančukou pohrozil sa Rumunsku. Alexander druhý teda za krátky čas, o pár mesiacov zabudol, čo má ďakovať rumunskému kráľovi Karolovi a jeho vojsku, keď mu proti Turkovi pomáhali.

Odtedy mnoho rokov uplynulo; vyše 35, lež najbolestnejšou ranou Rumunsku ostala Besarabia. Nič iné, len Besarabia vohnala Rumunsko do náručia trojspolku. Sám rumunský národ pri tom nikdy nebol veľmi oduševnený za rakúsko-uhorskú monarchiu. Kráľ Karol, ako Hohenzollern, bol jediný, ktorý v Rumunsku s telou i dušou ťahal ku trojspolku.

Dá sa pochopiť to veľké oduševnenie, ktoré opojilo celé Rumunsko, keď tamojšie noviny zvestovali, že cárová dcéra Besarabiu dostane do vena.

Fatamorgana, totiž vzduchhra na severnej točni. Na horizonte nachádzajúcu sa loď aj v druhom exempláre obrátene vidno vo vzduchu.

Chýr ten zvlášte uverili besarabskí Rumuni, bo mali nádej, že sa vyslobodia z pod nátlaku Rusov. Keď bucarestské noviny priniesly zvesť, že kralovič Ferdinand z jeho zpiatočnej cesty z Petrohradu navštívi Besarábiu a dva dni bude v Kičeneve tráviť, všetci besarabskí Rumuni pohli sa, aby oslavovali kraloviča, ich budúceho kráľa. Ferdinand ale z Petrohradu rovno do Bukarestu cestoval a div divov, odtedy, čo kralovičov vlak preletel prez

Attalaiského farára krava, ktorá naraz mala tri telce.

rumunské hranice, o besarabskom vene ani reči viac neni. O tom, čo Ferdinand v Petrohrade vykonal, veľmi málo prišlo do verejnosti. To, že syn kralovičov k oltáru povede cárovu dcéru, považujú ako zkončené. Udajne, úradné zaslúbenie bude vtedy, keď cár domov vráti sa z Livadie. Politická missia kraloviča Ferdinanda tiež rozčuluje Rumunsko. Nálada Rumunská dnes je rusko-priateľská a z pod nej nevymania sa ani smerodajné kruhy.

— My takú politiku robíme vyslovil sa jeden rumunský štátnik — aká najlepšie sodepovie našim záujmom. Verní sme boli troj-
spolku, bo sme to za taký most držali, cez ktorý vede cesta ku uplatneniu sa Rumunská. V dobe balkánskej vojny most ten počal prašťať pod našimi nohami a tak nikto nech nám nezazlieva, keď na taký most stúpime, ktorý má silné piliere.

Jedným slovom, Rumunsko včul taký most hľadá, cez ktorý pohodlne vmaširuje do Sedmohradska. O tomto v Rumunsku tak hovoria ako keby už rumunské vojsko stálo blízko Kluži. Posiaľ v Rumunsku Uhorsko len nenávideli včul ale ho opovrhujú. Sú, ktorí divia sa nad tým, že Rumunsko posiaľ nič nerobilo za vyslobodenie sedmohradských Rumunov. Títo na

isto berú, že v ktorom okamihu sa rumunské vojsko pohne, monarchia sa práve tak rozpadne, ako turecko po Kirkilise.

Rumuni nechcú sa pokonať s Uhorskom. Hovorí, že olej nesmieša sa s vodou.

Vo Viedni teda môžu robiť čo chcjú, to je všetko márne. Rumunská verejná mienka vrhla sa do náručia Ruska a včul čaká, kedy sa rumunské vojsko pohne ku Karpátom do Sedmohradska. Do tejto idey tak sa vžili Rumuni, že by zgnievili každého, kto by sa vydal za priateľa troj-
spolku. To už aj gróf Cernin zkusil musel, ačpráve on bol hádam posledný, ktorý uveril, že olej možno smiešať s vodou.

Podelenie volebných okresov.

Prešporská stolica.

I. Volebný okres Bazín (Pezinek).

Sídlo: *Bazín*.

Alsódiós, Bazin mesto so sriad. mag., Cserfalu, Geszte, Csukárd, Cajla, Felsődiós, Felsőhosszufalu, Gidrafa, Gidrafürész, Grinád, Halmos, Hattyupatak, Istvánkirályfalva, Kárpáthalas, Kissenkőc, Limpak, Modor, Nagysenkőc, Ottóvölgy, Pozsonyligetfalu, Récese, Szentgyörgy mesto so sriad. mag., Szentgyörgyujtelep, Terlény, Tótgurab. (26 obcí.)

Volebny okres Dunaszerdahely.Sídlo: *Dunahely.*

Albár, Alistál, Alsónyárasd, Amadékarcsa, Baka, Balázsfalva, Beketfa, Benkepatony, Bögellő, Bögelypatony, Bős, Csallóközkürt, Csalóköznádasd, Csallóközpósa, Csécsénpatony, Dunakisfalud, Dunaszerdahely, Dunatőkés, Egyházgelle, Egyházkarcsa, Erdőhátkarcsa, Etrekarcsa, Felbár, Flistál, Felsőnyárasd, Felsővamos, Göncölkarcsa, Hegybeneéte, Királyfiakarcsa, Kisbudafa, Kislucs, Kisudvarnok, Kulcsárkarcsa, Litértejed, Lögérpatony, Mórockarcsa, Nagybodak, Nagybudafa, Nagylucs, Nagymad, Nagjudvarnok, Nemesabony, Nemesódos, Ógelle, Ollétejed, Padány, Pinkekarcsa, Póda, Sikabony, Solyoskarcsa, Süly, Szentmihályfa, Töböréte, Tönye, Várkony, Vásárut. (62 obci.)

Volebny okres Galánta.Sídlo: *Galánta.*

Alsószele, Alsószerdahely, Deáki, Feketenyék, Felsőszeli, Galánta, Hegy, Hidaskürt, Hódi, Királyrév, Nád-szeg, Nemeskajal, Nemeskosut, Nemesnebojsza, Pered, Pozsonyperjes, Pozsonyvezekény, Taksonyfalva, Tallós, Tósnárasd, Vága, Vizkelet, Zsigárd. (23 obci.)

Volebný okres Morvaszentjános (Mor. sv. Jany).Sídlo: *Moravské sv. Jány.*

Alsódombó, Alsókorompa, Apátszentmihály, Bikszárd, Bikaudvar, Binóc, Burszentgyörgy, Burszentmiklós, Burszentpéter, Dejta, Detrekőszentmiklós, Detrekőszentpéter, Detrekőváralja, Felsődombó, Felsőkorompa, Gajar, Jászló, Kátló, Kislévárd, Kukló, Laksárufalu, Morvaszentjános, Nádasfő, Nagylévárd, Nahács, Pagyar, Pállýtelek, Pozsonynádas, Pozsonyázod, Székelyfalva, Széleskut, Szentistván kut. (32 obci.)

Volebny okres Nagyszombat (Trnava).Sídlo: *Trnava.*

Alsócsöpöny, Alsólóc, Alsószil, Bélaház, Bogdány, Felsőcsöpöny, Felsőlóc, Felsőszil, Fenyves, Gerencsér, Gósfalva, Ispáca, Istvánlak, Jánostelek, Kislosonc, Középcsöpöny, Nagysur, Nagyszombat mesto so sriad. m., Nemessur, Pozsonyfehéregyház, Rózsavölgy, Selpőc, Szárazpatak, Szelincs, Szered, Szomolány, Vágmagyarád, Valtassur, Zavar. (31 obci.)

Volebny okres Somorja (Samorin).Sídlo: *Somorja.*

Alsójányok, Bacsfa, Béke, Bélvata, Bucuháza, Busto-telek, Csallóköztárnok, Csenke, Csölle, Csölösztő, Csukárpaka, Csütörtök, Dénesd, Doborgaz, Dunahidas, Éberhárd, Előpatony, Fél, Felsőjányok, Főrév, Gutor, Hideghét, Illésháza, Jóka, Keszölcés, Királyfia, Kislég, Kismadarász, Kismagyar, Kispaka, Macháza, Misérd, Nagylég, Nagymagyar, Nagypaka, Nagyszarva, Nemesgomba,

Olgya, Papfa, Pozsonycsákány, Pozsonyivánka, Pozsonypüspöki, Pozsonyszőlős, Sárosfa, Somorja, Szász, Sze-met, Szunyogdi, Tejfalu, Tonkháza, Torcs, Ujhelyjőka, Uszor, Vajasvata, Vajka, Vereknye, Vök. (57 obci.)

Volebny okres Stomfa (stupavsky).Sídlo: *Stupava.*

Detrekőcsütörtök, Dévény, Dévényujfalu, Dimvár, Egyházhely, Konyha, Láb, Lamacs, Lozornó, Magyar-falu, Malacka, Máriavölgy, Mászt, Nagyjakabfalva, Nagymagasfal, Pernek, Pozsonyalmás, Pozsonybeszterce, Pozsonyborostyánkő, Pozsonyhidegkut, Stomfa, Zohor. (22 obci.)

Volebny okres Szenc.Sídlo: *Szenc.*

Abrahám, Apaj, Báhony, Barakony, Csataj, Cseklész, Cifer, Dejta, Dunajánosháza, Dunasáp, Dunatorony, Duna-ujfalu, Egyházfa, Erzsébetkapolna, Farkashida, Gány, Hegysur, Horvátgurab, Igrám, Királyfa, Kisgeszt, Kis-mácséd, Magyarbél, Magyardiószeg, Magyarurab, Maj-tény, Nagyborsa, Nagyfödemes, Nagymácséd, Némethél, Némethdiószeg, Páld, Papkőrmösd, Pénteksur, Pozsonyboldogfa, Pozsonysárfő, Pusztafödemes, Pusztapát, Réte, Szenc, Vágkeresztur, Verőd, Verődujfalu, Zonc. (44 obci.)

Stolica šárišská.**Volebny okres Bardijovský.**Sídlo: *Bártfa (Bardijov).*

Abrahámfalva, Alsófricske, Alsószabados, Alsótaróc, Aranypataka, Bártfa, mesto so sriad. mag., Bartosfalva, Bércalja, Boglárka, Buclő, Cigelka, Erdővágás, Felsőfricske, Felsőszabados, Felsőtaróc, Ferzsó, Galbató, Geréb, Gerla, Hertnek, Hervartó, Iványos, Kavicsos, Kis-kereszt, Kislankás, Kolossó, Kőtelep, Kuró, Lénartó, Livőhuta, Lófalva, Lukó, Magyararszlavica, Malcő, Oszikó, Részó, Rokító, Sárosgörbény, Szánkó, Szekesőalja, Tapoly-sárpatok, Tapolytarnó, Tótraszlavica, Trocsány, Végpetri, Venéce. (45 obci a 1 mesto.)

Volebný okres Felsővízköz.Sídlo: *Felsővízköz.*

Alsófenyves, Alsóhímes, Alsókomárnok, Alsómerse, Alsóodor, Alsópagony, Alsóvízköz, Bányavölgy, Bártfa-ujfalu, Bátorhegy, Bélavézse, Belejőc, Benedekvágása, Berezóka, Biharó, Borókás, Csarnó, Cseres, Cigla, Dobroszló, Dolgonya, Endrevágása, Esztebnek, Esztebnek-huta, Felsőcsernye, Felsőfenyves, Felsőhímes, Felsőhunkóc, Felsőkomárnok, Felsőkomaróc, Felsőmerse, Felsőodor, Felsőpagony, Felsőrákóc, Felsővargony, Felsővízköz, Gyertyánpatok, Györgyölde, Hazslin, Hosszurét, Hutás, Kapisó, Kecskőc, Kerekkrét, Kisfagyos, Kisgombás, Kishely, Kishollód, Kiskurima, Kismedvés, Kisolyó, Kisvajszló, Komlóspatak, Koróc, Kőrmös, Kőrsény, Ladomérméző, Ladomérvágása, Meredély, Mervalva, Merv-

gesvágása, Mészégető, Miklósvölgye, Molnárvágása, Ondavafő, Ortutó, Pataki, Peszternye, Rabóc, Radoma, Reggettő, Róna, Rózsadomb, Ruzsoly, Sápony, Sarbó, Sasó, Sósfüred, Szárazhegy, Szemelnye, Szemes, Szorocsány, Tapolyippó, Tizsény, Vajkvágása, Váradka, Végsarnó, Végortovány, Végrosztoka, Viskó, Zboró. (91 obcí.)

Volebný okres Prešovský.

Sídlo: *Prešov*.

Ábrány, Alsómérk, Aranybánya, Bolyár, Boroszló, Böki, Budamér, Bunyita, Delnekakasfalva, Eperjes mesto so sriad. mag. Erdőske, Felsőmérk, Harság, Hernádszentistván, Hernádszokoly, Hüvész, Jánoska, Kavocsán, Kecerkosztolány, Kecerpipóc, Kecerpeklén, Kende, Lapispatak, Lemes, Mocsármány, Modrafalva, Patacskő, Sárosberettő, Sárosbogdány, Sároskifalu, Sárosófalva, Senyék, Somos, Sósgyülvész, Tapolesány, Tarcaszentpéter, Tizsite, Turina, Vargony, Vörösvágás, Zsegnye. (40 obcí a jedno mesto.)

Volebný okres Giráltovsky.

Sídlo: *Girált*.

Ádámföldre, Alsósebes, Asgút, Bábaľfalva, Balázi, Balpataka, Csalfalva, Csergőzávod, Deméte, Dukafalva, Eperjesenyicke, Felsőköcsény, Felsősebes, Fias, Fianta, Fulyán, Gellért, Girált, Györgyös, Hankvágása, Herhely, Istvánd, Kabalás, Kálnas, Kapi, Kapinémefalu, Kapi-páľvágása, Kapivágása, Karácsonymező, Kecerpáľvágása, Kellemes, Kiskohány, Kiskökény, Kiskörösfő, Kisszabados, Kisszilva, Komlóskeresztes, Kozsány, Krucsó, Kurima, Kükemező, Láda, Lapos, Lászó, Long, Lőrincvágása, Magyarkapronca, Margonya, Mátévágása, Mátyáska, Mikevágása, Nádfő, Nagyszilva, Németsóvár, Nyírjes, Orsós, Pétervágása, Porócs, Porszács, Pósfalva, Radoskő, Remenye, Sebeskellemes, Sebesalgó, Sebesvárľja, Sóbánya, Sósujľalu, Szedikert, Szobos, Tapolybeszterce, Tapolyhanusfalva, Tapolyhermány, Tapolykomlós, Tapolylenygyel, Tapolylucska, Tapolymeggyes, Tapolynémefalu, Tapolyortovány, Tapolyradvány, Terjékľfalva, Ternye, Tótsóvár, Tölgyed, Tótszék, Varľufalva, Vaspataka, Zsáľmány, Zsetek. (88 obcí.)

Volebný okres Sobinovský.

Sídlo: *Kisszeben* (Sobinov).

Abos, Andrásvágás, Bajor Berki, Bertót, Berzenke, Bodonľaka, Deléte, Erdőmocsoja, Felsősom, Főnikshuta, Fries, Gergelyľaka, Gombosszentgyörgy, Harapkó, Hedri, Istvánvágás, Jakabvágása, Janó, Jernye, Kačsány, Kajáta, Keľembér, Kisladna, Kissáros, Kisszeben mesto so sriad. mag., Kisvitéz, Lačsnó, Lászka, Liesérd, Lubóc, Luzsány, Magyarjakabľfalva, Megye, Miklósvágása, Monyhád, Nagyľadna, Nagysáros, Nagyvitéz, Nyársarbó, Orkuta, Oruzsín, Osztopatak, Pillerpeklén, Pusztasalgó, Radács, Ratvaj, Sárosbuják, Sárosizsép, Sároskőszeg, Sárosszentimre, Singľér, Siroka, Somosujľalu, Sztankaher-

mány, Terebő, Tótselymes, Úszľalva, Úszpeklény, Zsebeľfalva. (67 obcí a 1 mesto.)

Volebný okres Héthárs.

Sídlo: *Héthárs*.

Abroncos, Alsószalók, Bajorvágás, Balázsvágás, Berzevice, Csendespaták, Cséres, Daróc, Décső, Fazekasrét, Feketekút, Felsőkányá, Hajtőka, Hámbor, Héthárs, Hosszúvágás, Hőnig, Jakabföldre, Jákóresze, Kijő, Kishárs, Kormos, Krivány, Litinye, Lubotény, Magas, Máté, Olajpatak, Olysó, Orló, Palocsa, Palonca, Pécsujľalu, Polony, Popradéľfalva, Popradőkrős, Pusztamező, Roskovány, Sárosujľak, Széprét, Szulin, Tarca, Tarcadobó, Tarkó, Vörösalma (45 obcí.)

Obecenstvo Spiša za úplné zatváranie krčiem v nedeľu.

K tomu vznešenému pohybu, ktorý v našej krajine vznikol v záujme 36-hodinového zatvárania krčiem v nedeľu alebo vo sviatok a za čas krajinských volieb, novšie z našej stolice s vlastnoručným podpisom pripojili sa 2425-i. Podpisovatelia žiadajú, aby o tom dozvedelo sa i uhorské zákonodarstvo a vyslyšalo ich prosiace a požiadajúce slovo. K tomuto pohybu pripojily sa: Levoča s 71, Lubica s 87, Gňazdy s 77, Podolinec s 30, Veľký Lipník s 25, Stará Ves so 146, Richvald a Hafka so 161, Toporec s 11, Nižné Lapše s 72, Lehnica s 14, Letanovce s 42, Mafašovce a Gieble s 369, Relov a Hági s 216, Haligovce s 110, Lešnica s 116, Landek s 335, Slovenská Ves s 188 a Veľká Frankova s 94-mi podpismi. Okrem toho sú podpisy i z Novej Vsi, z Kéžmarku, z Kapituly zo Spišskej Beľej, z Hobgartu, z Nižných Ružbach, zo Starej Lubovne, z Ruskinoviec, z Lapšanky, z Novej Lubovne, z Mníška, z Tomašoviec, z Mateoviec, z Krempach a z Felkej. Medzi podpisovateľmi nachádzame podľupana, hlavného notára, troch podnotárov, predsedu, jedného prisadiaceho a notára sirotského súdu ako aj iných päť úradníkov našej stolice, ďalej dvoch sudcov a jedného notára kráľovskej súdnej stolice, 9 profesorov, 28 farárov a kapľánov, 26 učiteľov, 8 okresných notárov, jedného sudcu okresného súdu, dvoch slúžnych, 6 pravotárov, 5 lekárov, 2 lekárníkov, troch horárov, 4 mestských úradníkov, 3 úradníkov pozemkového úradu, 1 okresného účtovníka,

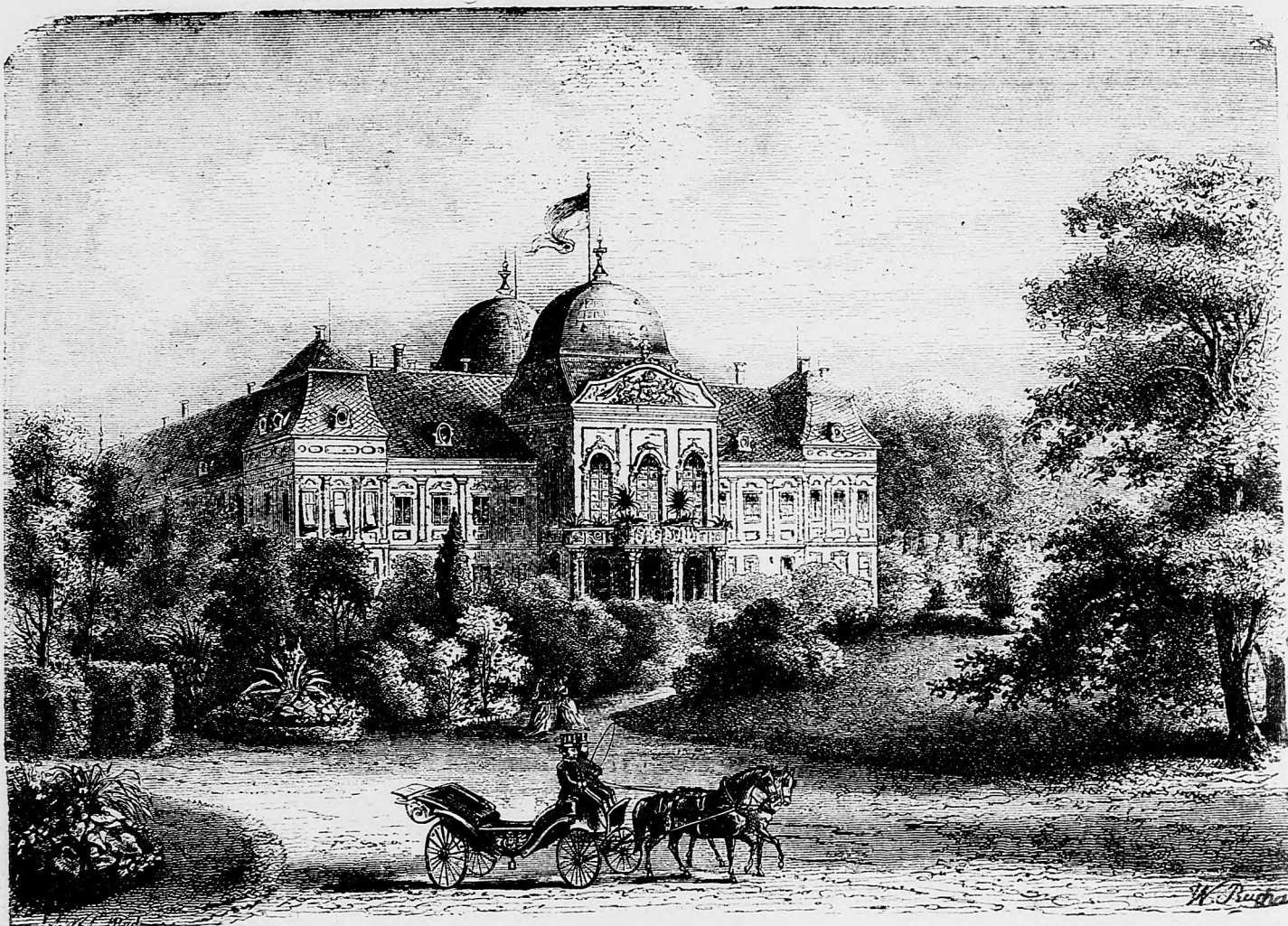
16 pisárov, 2 úradníkov berného úradu, 1 policajného kapitána, 7 úradníkov financdirekcie, 7 poštových úradníkov, 1 merníka, 4 železničných úradníkov, 1 úradníka cigarovne, 1 cestovného kommissara, 1 kúpeľného správcu, 5 kupcov a 4 úradníkov sporiteľní. Ostatní podpisovatelia okrem 100 remeselníkov sú z roľníckeho stavu. Zastúpení sú i cigáni jedným podpisom a síce z Richvaldu.

Franc Klein, farár richvaldský.

nová sessia parlamentu. Snemovňa krajinských vyslancov tohoto týždňa začala pojednávať štátny rozpočet na rok 1914—1915. Po prijatí rozpočtu na denný poriadok má prísť návrh zákona o reforme verejnej administrácie.

Zahraničných ministrov mimoriadne porady v Abbazii.

Talianský zahraničný minister markiz San Giuliano a uhorsko-rakúsky zahraničný minister

Kráľovský Palác v Gödöllöve.

Svolanie delegácií.

Jeho veličenstvo kráľ reškrptom 9. apríla r. 1914. vo Viedni vydaným, uhorské a rakúske delegácie na 28. apríla ku zasadnutiam svolal do Budapešte.

O krajinskom zákonodarstve.

Snemovňa krajinských vyslancov v utorok a vo stredu 21. a 22. apríla vydržovala zasadnutia. V zasadnutí 21. apríla kráľovským reškrptom zakľúčená bola terajšia a zahájená

gróf Berchtold minulý týždeň v Abazii vydržali porady, ktorých cieľom bolo rozriešenie vážnych otázok, týkajúcich sa Talianska a monarchie. Jedným výsledkom týchto porad má byť, že Uhorsko-Rakúsko dostať má provinciu Cilicia v Malej Azii. Jestli sa to uskutoční, monarchia znovu tisíce millionov vyhodí na investície tejto zanedbanej, zcela divým ľuďom obývanej provincie.

Kreštania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Talijsky gajdoš na počtu Panny Marie hrá pred Jej obrazom.

BESEDNICA.

Hlasy v mori.

Naša malá parolodka celý deň potulovala sa po medzi kvarnerovskými ostrovami. Poľovali sme na vodných vtákov a more bolo také tiché a aprílové povetie bolo také príjemne teplé, že by sme trebárs celú noc mileradi boli ztrávili na palube nášho parnika. Preto sme sa teda na tom usniesli, že sa len po večernom zvonení vrátíme do fiumánskeho prístavu.

Slnce už zapadlo, keď naša loď, zanechajúc ostrov Veglia doplávala do fiumánskeho prístavu. Na kuse, asi na sto metrov od ostrova plávali sme vedľa pobrežia a opierajúc sa o operadlá našich stoličiek, kochali sme sa v krásnej panoráme, ktorá sa nám otvárala od vrchov Istriie.

Sotva že sa slnce schovalo za vrchy, na spodnej časti západnej oblohy nebeskej plávajúce oblaky zdaly sa nám byť takými, ako keby boli bývaly zastrené z lístkov ruží utkaným závojom a zpod neho oslepujúce ligotalo sa ich báječné svetlo. Nebo nad oblakmi bolo modré sťa nezábudka a bolo takmer priebľadné, jako krištálová voda hladkého jazera a pod nimi, dolu až po temená vrchov horelo bladozelenou barnou. A tam, kde slnce zapadlo, nebo zdalo sa byť takým žeravočerveným, jako keby za horami boli horely nejaké nesmierne lesy a klenbu neba ako keby boli zaplavily iskry požiaru.

A ešte na samom mori, ešte len tam bola báječná pompa rozličných bariev! Pod šedomodrými vrchami utvorily sa tri obrovské pásy, sťa nejaké kvetnaté polia, ktoré blčiacou žiarou osvetľovaly hladkú a tichú hladinu mora. Všetko malo inakšiu a inakšiu barvu. Jedno sa skvelo v zelenej, druhé v červenej a tretie v modrej barve. Polia v kolmom smere fahaly sa ku nám, takmer do prostriedka zálivu, kde sa už more skvelo vo fialkovej barve. Tu potom pomaly zmizly. Voda od nás bola čo diaľ tým červensia, až konečne stala sa červenou ako krv a na niekoľko sto krohov od našej lode prechodila do tmavo modrej barvy.

Dlho som sa díval na okúzľujúci, krásny obraz, nemo obdivujúci, takmer snívajúci a potom som rozozmýšľal o tom, že ozaj prečo je také ozdobené prečo je také jasajúce sa večerné nebo? Hádam tam hore na vysokom nebi skvelú svatbu vydržiajavú hviezdy! Po ako krv červenej vode mora plávalo niekoľko rybárskych lodiek. Ku nám obrátené ich boky takým tmavými nám predchodily v odrážajúcom sa svetle mora, že sa nám zpočiatku zdaly byť veľkými čiernymi havranmi.

Okolo nás rozhostila sa hlboká tichosť a jasný pokoj a čerstvý dych mora zaváňajúci previeval ponad naše hlavy.

Na ostrove v báječnej žiare horely bralá, stromy

kry a sťa päť malé domce rybárskych osád. A vysočizné krivé rebriky rybárov takými sa nám zdaly v posledných lúčach zapadajúceho slnca, jako nejaké z mramoru purpurovej barvy vytesané štíhle pomníky.

Z ostrova odrazu počuli sme spev. Akýsi rybár prespevoval si v jednom modrastom zálivečku, ticho na svojom kolembajúcom sa čluku. Bieli vodní vtáci krútili sa nad ním a plačivým hlasom sprevádzali jeho pieseň.

Naša parolod ešte vždy plávala pozdĺž morského pobrežia a jako sa kľzala ďalej na hladkom mori, ešte nám znela pieseň ďaleko, zpoza brál pobrežia, potom konečne zatíchla.

Keď sme už boli bližšie ku suchej zemi, večerný vetrik na svojich krídlach donášal nám spev vtáčkov. Pieseň znela raz veselo v trillách, druhý raz zase smutne a žiaľne. Spieval nám sladko ústy pustovník pobrežných hájikov: slávik. Spieval svoju večernú pieseň vo voňavom náručí rozmarínových stromov.

A tento spev, táto pieseň nás stále sprevádzala. Niekedy sa tak zdá, ako keby pieseň veľmi ďaleko bola od nás, medzi vlnami. Dľa toho, ako pobrežný vetriček raz zatíchne, druhý raz zase zaveje.

Naša loď teraz už plávala rovno ku portorejským brehom. Už aj bolo možno vidieť prastarý zámok Zrinyi-ovcov, osirale, opustene medzi plešivými bralami. Jeho žlté múry, okrúhle veže odzrkadľovaly sa od modrej hladiny mora. Na oblokoch zámku horely červené lúče večernej oblohy nebeskej a ich ligotajúce sa svetlo z ďaleka lesklo sa naproti nám.

Mohli sme byť asi tak na sto krokov od morského pobrežia, keď sme s portorejskej rybárskej osady odrazu počuli hlasný krik a neboráznny hluk. Všetci sme sa nazdali, že sa v rybárskej osade udalo nejaké rešťastie, bo veď v mesiaci apríli do siete rybárov nedostane sa väčšie množstvo rýb zvaných bahniky a rybári zväčša vtedy zvykli robiť väčší krik, keď ulovia väčšie množstvo rýb.

Na rybárskej osade v taký čas nastane veľká trma-vrma, bo dosť veľké ryby, ktoré niekedy narastú na tri, ba aj na štyri metre, obyvateľom rybárskej osady dajú veľmi mnoho roboty, kým ich pobijú kyjakmi a povyťahujú na suchú zem. A ešte keď počet do siete lapených rýb činí viac sto kusov! V taký čas na rybárskej osade povstane opravdové vrenie a nielen zo susedných rybárskych osád, lež aj z mesta volajú ľudia ku pomoci, aby čím skôr spravili poriadok s mnohými veľkými rybami.

Keď sme však už boli blízko rybárskej osady, hneď sme boli na čistom.

— Žralok! Žralok! — kričali rybári a veľmi rozčulene kývali naproti nám. (Dokončenie nasleduje.)

Každý najmenej jedného člena zádováž Katolíckej Ľudovej Jednote!

CHYRNIK.

Jeho veličenstvo kráľ minulé dni chorľavel následkom prechládnutia. Pri tom ale riadne vybavoval ťažké jeho panovnícke povinnosti. Dľa najnovších správ zdravotný stav jeho veličenstva obrátil sa k lepšiemu a je zcela uspokojujúci.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie v IV. tohoročnom obežníku svojom cirkevnom uverejňuje nariadenia svätého otca Pápeža o odpustkoch spojených s pobožnosťami pri vystavení preveľbnej sviatosti Oltárnej, o sviatosti krstu okrem kostola, v domoch udeľovanej; ďalej uvádza nariadenie ministra výučby o spôsobe zkladania volebnej zkušky IV. a VI. elementárnej školy a spolu aj o tom, že učitelia, jestli majú ešte len 19 rokov a preto aj učiteľského diplomu nedostali, vyvolení alebo vymenovaní môžu byť len za podučiteľov. Osvietený pán biskup konečne na vedomie dáva, že do večnosti odobrali sa: Jozef Schlögel na odpočinku farár obce Hercegkút a Jozef Blamár farár obce Göröginye. Krajinské Družstvo Ukorských Katolíkov na 24. júla zariaďuje veľkú krajinskú púť na milostné miesto Lourdes, kde v tom čase vydržiavaný bude aj svetový eucharistický kongress, na ktorom prítomný bude aj osvietený pán biskup košický. — Katolícky autonómny kruh 19. apríla vydržiaval svoje 8. ročné shromaždenie, ktoré ako predseda zahájil sk. vn. t. radca Eugen Bercelly. Z tejto príležitosti slávnostne odhalená bola podobizeň osvieteného pána biskupa ako protektora kruhu. Blahonosne účinkuje tunajší kresťanskosociálny spolok. Znakom toho je, že jeho knižnicu použili v 1334 pádoch a svojim členom udelil 256 korún podpory. — *Erdőhorváti*: Géza Mayer tunajší horlivý duchovný od osv. pána biskupa dostal investitúru a do farského úradu slávnostne uviedol ho Štefan Beszenyei opáťtarár zo Sátoraljaujhelyu. — *Göröginye*: Ján Szekeres tunajší administrátor na domoveň sv. Jozefa opustených dietok daroval 20 korún.

Z biskupstva spišského. Skut. vnút. tajný radca, jeho excellencia dr. Alexander *Párvy* osvietený pán biskup spišský z príležitosti veľkonočných sviatkov k svojim kňazom upravil obežný list v latinskej reči. Hovorí v ňom o veľkom význame sviatku, krásne líči božiu lásku zjavenú vo vznešenom diele vykúpenia a mohútne povzbudzuje k pozhnanej povinnosti vzájomnej lásky oproti Bohu, Kristu, Matke Božej, cirkve, duševnej spáse veriacich a nášeho vlastného večného spasenia. Ovocím tej všetko objímajúcej lásky je pokoj, pokoj Kristovy, ktorý musíme teda tiež milovať a pestovať. Tento pokoj osvietený pán biskup z otcovského srdca praje celému svojmu stádu. — V kapitulskom sídelnom chráme sám osvietený pán biskup vybavoval obrady v Zelený štvrtok, vo Veľký Piatok vo Veľkú Sobotu večer ako aj slávnú sv. omšu v Nedeľu Veľkonočnú. Vo Veľký piatok slovenskú kázeň mal praepoštkanonik dr. Murtin Pirhalla.

Chýry zo Šariša. *Prešov*: Početné obce šarišskej stolice žiadaly, aby v nedeľu a cez sviatky ako aj v čas volieb krémy cez 36 hodín zatvorené byly. Stolica ale túto žiadosť veľkej časti stoličného obecnstva nevezala do povahy, udajne s tým odôvodnením, že minister vnútra itak by ju nepotvrdil. — Minister orby vydal prísne nariadenie, dľa ktorého pod pokutou 200 korún zakázané je chorú lichvu, bez povedomia zverolekára, liečiť domácimi liekmi. — Po území šarišskej stolice v tomto roku zas hrozne rozmnožily sa chrústy. Cieľom vykynoženia tejto škodlivej chrobače gazdovský spolok a podžupan na stoličné obecnstvo vydali sodpovednú úpravu. — Nesvedomité mliečarky prešovského okolia znovu falšujú mlieko, následkom čoho pred sviatkami policaj viacerým vyliala mlieko a prísne ich pokutovala. — V tunajšej priemyselnej škole na dorábanie predmetov z dreva uprázdnené je jedno fundacionálne miesto, o ktoré uchádzať sa môže žiak, ktorého otec je financom. — *Cséracs*: Minule vysekali tu mäso jednej chorej kravy. Od požívania tohoto mäsa ochorelo 10 ľudí a 3 zomreli. — *Frics*: Na tunajšiu uprázdnenú stanicu organistu-učiteľa osvietený pán biskup košický vymenoval Ladislava Jerge.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Baňskobystrický osvietený pán biskup dr. Wolfgang Radnai na kultúrne ciele dal 1000 korún. — Rábsky kanonik, čestný biskup Ignác Mladonický kláštora mnišiek v Győrszigete daroval 1000 korún. — Z pozostalosti nebohého Franca Brauna, bývalého dekana-farára obce Ipolyszakállas na podporu katolíckej tlače venovali 3000 korún.

Chýry zo Spiša. V Novej Vsi 1. mája otvorila ženský domáci a gazdovský naukobeh. — Felkanská fabrika na konzervy preložená bude do Poprádu, kde od mesta dostane podpory 4000 korún. — Krompachský advokát Maximilian Friedmann v šarišskej obci Nagyvitéz jedol zkažené salámy; pridúc domov ochorel a po štvordňovom trápení zomrel. — Minister obchodu na jeden rok predĺžil dovolenie na predbežné práce vicinálnej železničnej čiary z Podolinca do šarišského Orlova. — Z Lubice do Majerek cez lubické kúpele vystaviť majú komunálnu cestu. Na tú 10-kilometrovú novú vicinálnu cestu mesto Lubica dá 74, Majerky 20, Vrbov, Ruskinovce a Hodemark po 2 percenty útrat. Následkom tej cesty budú mať obyvatelia nižšej poprádskej doliny asi 6 kilometrov kratšiu cestu do Levoče. — V minulé dni francúzski podujímatelia obzreli si Tatranskú Lomnicu. — Na Magurských vrchoch 15. apríla popoludní napadlo sňahu na dva centimetre.

Do pozornosti vojopovinných. Minister honvédstva vydal nariadenie, v ktorom prísne nakladá okresným assentujúcim úradníkom, aby vojopovinných, ktorí sa nedostavili na hlavnú assentírku, čo najprísnejšie brali na otázku, prečo vystali a jestli svoje preměskanie listinami neospravedlnia, proti patričným naskútku treba zaviesť pokračovanie pre priestupok spáchaný proti zbrannej moci.

V **Nových Zámkoch** 3. a 4. mája vydržiať sa bude medzinárodný veľký jarmok na kone. Tento jarmok na kone je najvýznamnejší a najvyhladávanější v Uhorsku.

Zkaza obce. Obec Alsózbó (st. trenčianska) 11. apríla popoludní spustošil požiar. Veľká časť obce ľahla popolom. Malé, drevené, slamou a šindlom kryté chalupy jedna za druhou vzbítky plameňom. Nešťastníci sotva vedeli ujsť holým životom. Ponevác im zhorelo i semeno i potraviny. hľadajú ústretu biele. Oheň udajne podložili.

Zemetrasenie. V sobotu 18. apríla krátko po 6. hod. ráno na severozápadných stranách krajiny a v susednom Rakúsku pocítili krátke zemetrasenie, ktoré trvalo len za pár sekúnd a nikde nenarobilo väčšej škody. Tak v Prešporke zemetrasenie, ktoré trvalo za tri sekundy, pocítili ráno o 6. hodine a 15 minútach. V tom istom čase aj v Trnave pocítili zemetrasenie, ktoré trvalo za 5 sekúnd. Strediskom zemetrasenia boli akiste Malé Karpaty, bo ho počnúc od Prešporka na úpätí vrchov všade pocítili. Zemetrasenie, ktoré sprevádzal veľký hrmot, najväčšie bolo v obciach Réese, Bazin, Modor, Vöröskő a Cseszte. — V Modre popukaly sk steny poštového úradu a viacerých domov a veľmi mnoho komínov sa srútilo. — V obci Sološnica podzemným hrmotom spojené zemetrasenie, ktoré trvalo asi za päť sekúnd, pocítili ráno o 6. hodine 15 minútach. Naľakaní ľudia vybehli na ulicu. Na pár domoch popukaly sa steny, ale väčšia škoda sa nestala. Z Viedne oznamujú, že seizmografické prístroje ústredného meteorologického ústavu v sobotu ráno ukazovaly dosť silné zemetrasenie, diaľku ktorého šacovali asi na 65 kilometrov. Zemetrasenie započalo sa o 6. hodine 15. minútach a trvalo asi za 10 minút.

Púť do Svatého Kríža. Všetkým milým bratom a sestram v Budapešti a na okolí, dávame na známosť, že Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh v sobotu dňa 9. mája 1914. púť do Svätého Kríža usporiada s nasledovným poriadkom: Dňa 9. mája ráno o pol 6. hodine nech je každý na Západnom nádraží (Nyugati Pályaudvar), aby si mohol kartu kúpiť na vlak po stanicu Dorog. Karta do Dorogu a zpiatky stojí 2 K 10 hal. Odchod vlaku ráno o 6. hodine 10 minútach. Do Dorogu prideme o pol desiatej; tu v chráme Božom účastnými sa staneme sv. požehnanie, po čom pohneme sa na milostné miesto. kam dorazíme popoludní o pol piatej hodine. Do večera tohoto dňa trvá spoveď, večer ale vybavíme si pobožnosť na Kalvárii. Na druhý deň 10. mája (v nedeľu) ráno na milostnom mieste bude sv. spoveď, sv. omša a kázeň. Ráno o 9 hodine v mene Božom vrátíme sa do Budapešti. — Jan Krajčí, riaditeľ, Jozef Peés, modleník.

Ťažkú prácu musí náš žalúdok vykonávať, ponevác on musí všetko stráviť, čo koľko razy zle uvarené a zle požúvané sjieme. Neni čudno, že žalúdok často ďalej pracovať nemôže a nám spôsobuje ťažkosti.

V takomto páde je dobre, keď v dome máme Fellerovú silnú švédsku tinktúru (Tinctura svedica) aj s životnou tresťou čili balsamom nazývanú, bo tá v krátkom čase žalúdok zas do poriadku dovedie, prečisťuje, utišuje boľasti, mierni krče, soslňuje a napravuje krv. Z tohoto vyzkúseného žaludkového prostriedku zasiela lekárnik E. V. Feller, Stubica (Záhrebská stolica) 3 veľké flašky za K 5.—, 12 malých flašiek franko za K 3.—.

Nemlúvniatka majú byť umele alebo prirodzene nadávané? Jedine prirodzene, zakiaľ len možno je to matke. Len v čas potreby a zvláste pri odstavení nemlúvniatka, útočíte treba brať k umelému nadávaniu, toto ale potom musí byť skutočne dobré a zárukou zdravej a pevnej chôvy nemlúvniatka. Ako takýto prostriedok je všestranne známa a každým lekárom odporúčaná Nestlého múka pre deti, ktorá v každej lekárni a drogerii k dostaniu je v dávkach po K 1'80. Dávky na prábu posielajú zdarma Henrik Nestlé, Viedeň I. Biberstrasse 26 D.

Hospodár len vtedy môže mať veľkú radosť, keď zožatú hojnú úrodu vylátiť môže motorovou mlatiackou, pochádzajúcou z motorovej dielne Ludvika Kállaiho. Presná adresa: *Ludvika Kállaiho* motorová dielňa, *Budapest, VI., Gyár-utca číslo 28.*

Svatozemského komissariátu púť do svätej zeme r. 1914. Odchod 27. júna. Návrat 31. júla. Smer cesty: loďou po dunaji dolu po Černovodu—Constanza—Carihrad—Smyrna—Beyruth—Caifa—Carmel—Nazaret—Tabor—Tiberias, (do konca po lodi) Kafarnaum—Caifa (v Galilei sdržovanie sa cez 4 dni) Jaffa—Jerusalem. Betlehem—Svätý Ján—Betánia—Jericho—Mrtvé More—Jordan—Jeruzalem (v Judeji sdržovanie sa cez 8 dni) Jaffa—Beyrut—Portsaid—Kairo—Alexandria (v Kaire sdržovanie sa cez tri dni) Brindisi—Triest—Budapest. Toto je jediná úradná bezpečná a v svätej zemi obľúbená púť. Cena púte: I. trieda 900 kor., II. trieda 700 kor., III. trieda 350 korún s celým zaopatrením z Budapešte a z piatky do Budapešte. Prihlásiť sa možno: Budapest, II., Margit-körut 23.

HOSPODÁRSTVO.

Stav siatin.

Ministerstvo orby tieto dni vydalo tohoročnú druhú úradnú zprávu o stave siatin. Dľa zprávy poľnohospodárske práce následkom počasia primerane ku iným rokom sa trochu opozdily. Ačkoľvek zima dosť skoro prestala, príchod do jara veľmi dlho trval a v daždivom, studenom počasi posledných dvoch mesiacov aj oziminy sa pomaly vyvíjaly, aj jarné práce sa veľmi pomaly konaly.

Jariny na vrškovatých krajoch zväčša ešte len teraz sejú, na Dolniakoch a na najviac stranách Zádunajska ich však už posialy. Po vyschnutí pôdy celou silou začalo sa pripravovanie pôdy pod pozdné plodiny, miestami siatie repy, kukurice a zemiakov. Krem

toho v prúde je aj bránenie ozimím, lucerníšť, otváranie a rezanie viníc, vozenie a rozhadzovanie hnoja, čistenie ovocných stromov, rezanie chmeľu atď.

Siatie jarného jačmeňa a ovsu časté zprchy viackrát zastavily, napriek tomu vyjmúce vrškovatých krajov, táto práca je už zväčša skončená. Včasné siatiny pekne, rovne zišly a sú zdravé, pozdné siatiny ale v pôde, ktorá sa vo vetríste po zprchách nastavšom počasí popukala, veľmi ťažko schádzaly. V posledné ľavné dni včasné siatiny — hlavne kde ich povalcovali — tiež sa začali pekne vyvíňovať. Tieto ozimné pšeničné, ražné a jačmenné siatiny, ktoré zišly pred nastatím silných zimných mrazov a sňahu, vôbec dobre prezimovaly, sú pekne, zdravé a rovnomerné, ale primerane ku iným normálnym rokom ešte nízke. Miestami sa gazdovia ponosujú, že poľné myši, ktoré sa v jasenej suchote rozmnožily, veľa škody narobili vo včasne zišlych siatinách, ktoré pre toto kde tu bolo treba i vyorať. Hmyzom zapríčinená škoda sa len kde-tu stala. Na vlhkých miestach sú siatiny flakovité. Veľká časť pozde zasiatých ozimín pre včasné mrazy len na jar zišla a je ešte nízka, miestami riedka. Tak pre

vývin ozimín, jak jarných klasovín bolo by žiaduce teple, úslnné počasie.

Ďateliny a lucerny vôbec dobre prezimovaly, ale na mnohých miestach poľné myši narobili v nich značnú škodu. Niekde pre jarné studené počasie trochu zaostaly a sú žltkasté, kde ich ale pobránili, tam sa v posledné ľavné dni pekne vyvíňujú. Aj na lúkach a pasienkoch začala pekne rásť tráva, ale pre chladné počasie zase prestala rásť. Hlbšie ležiace lúky a pasienky miestami pre povodeň sú zahľinené, tak že dobytok ešte len na veľmi málo miestach môže chodiť na pasienok. Steblovitá krma na mnohých miestach je už u konca. Kde aj je dostatočné množstvo steblovitej krmy, aj tam ťažko čakajú prvé kosenie, bolanskoročná krma má málo záživnej sily a preto lichva je veľmi oslabnutá. Včasné ovocné stromy (marhule, čerešne) na najviac stranách krajiny už odkvitly, neskoré ale ešte len teraz začínajú pučať. Pre chladné počasie štava v stromoch tohoto roku hodne pozdejšie začala kolovať ako v iných rokoch a tak následkom pozdného kvitnutia gazdovia úfajú, že tohoto roku budú mať hojnú úrodu ovocia.

FELLER-ov ľubovonný

je už temer na celej zemeguli známy čo bolast utišujúci, liečiaci, nervy a svaly posilňujúci, slabosť údov odstraňujúci a zánetom vzdorujúci domáci prostriedok. Lekári, ktorých sa človek spýta, potvrdzujú, že pri reume a lámke, pri rozličných prechladnutím, prievevanom alebo vlhkosťou pritiahnutých bolestných stavoch je oceňovaný a obľúbený. Lieči pichanie v boku, trhanie v údoch, vytknutia, influencu, bolenie rúk, nôh, zubov a chrbta, blesť v krížoch, úsad, ochromenie, je znamenitý pri vysilení, slabosti zraku, migráne atď. Presvedčí i sme sa sami, aký výtečný pôžitok poskytuje pri každodennom umývaní a masírovaní.

Bohužiaľ ponúkajú početné napodobeniny a menej hodné výrobky. Obecnosť chrániť pred takýmito a nie reklamu rabíť je cieľom vyššieho, chrannú známku znázorňujúceho obrázka. 12 malých alebo 6 dvojitéch sľenie stojí len 5 korún franko.

Učnivé súčiastky rebarbarového koreňa, ktoré napomáhajú zámenu látok, obsahujú v podarenom sľení s najlepšimi trávenie napomáhajúcimi, stolicu regulujúcimi, žalúdok posilňujúcimi liečivými látkami, lekármi najlepšie odporúčané, ľavne prehánajúce Feller-ove rebarbarové «Elsa pilulky», z ktorých 6 škatul ek stojí franko 4 koruny. Odstraňujú nechut k jedlu, zlý pocit, kyslé grganie, oslobodzujú od kýchov, tlaku v žalúdku, zdutia, hámorrhoid atď. Obidva výrobky pravé jedine u lekárnik E. V. FELLER, Štubica, Kostolná-ulica 18. (Záhrebská stolica).

Nová Ves (Spiš).

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Ctený pán Redaktor! Ráďte prosím uverejniť tento dopis v našom milom «Krešťane».

Novovesský mestský výbor uzavrel, že shotovíť dá obrazy svojich mešťanostov. S malovaním obrazov Jozef Hanula akademický maliar z Chrasti poverený je takým spôsobom, že predbežne shotovíť má len obraz terajšieho mešťanostu a keď sa ten podarí, aj ostatné. Obrazy majú byť 65 centimetrov široké a 95 dlhé. Cena jedného obrazu ustálená je v 150 korunách. Výbor uzavrel i to, že železničný park košicko-oderbergskej železnice predá za 26.036 korún.

Rybárska spoločnosť uzavrela, že vypustí 50.000 mladoryb ako i raky. Okrašľujúci spolok minulého roku mal príjmu 1514 korún a výdavku 763 korún; v lani okrem kvetín zasadil 156 rozličných stromov, 1000 smrečkov 3000 kričkov.

10. apríla zomrel zámočník Fridrich Klein, ktorý roku 1848—9. v boji za slobodu Uhorska účasť vzal v 17 bitkách bez toho, že by aj len raz bol býval ranený.

Spišský Spevokol v turečský pondelok v Novej Vsi drží svoje prvé valné zasadnutie a za tým verejnú prednášku spevu, po čom nasleduje ľudová slávnosť.

Mešťan.

Zo Spišskej Magury

Pochválen Pán Ježiš Kristus! Vysokoceny pán Redaktor! Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom milom Krešťane.

Náš stoličný výbor 8. apríla vydržoval svoje jarné zasadnutie. Podžupan oznámil, že v hrabušickom, kéžmarskom, tribšskom, fridmanskom, nedeckom, hanušovskom a levočskom okresnom notariáte zariadenia sa podnotárske stanice. Od 1. januára do 1. apríla 1914. v našej stolici vydali 559 passov do cudzozemska, teda o 269 viac ako v tom istom čase minulého roku. Požiare boli: 19. dec. v Gňazdoch, 6. jan. v Novej Belej, 12. jan. v Levoči, 26. jan. vo Viderniku, 8. februára v Baldovciach, 17. febr. v Spišskej Belej, 28. febr. v Štvrtku a 14. marca v hrabušickom lese. Od posledného zasadnutia zomreli nasledujúci stoliční výborníci: 9. februára levočský lekár dr. Artur Polnisch, 22. februára kéžmarský lekár dr. Aladár Schwarcz, 26. februára falštinský barón Karol Jungensfeld a 5. marca Georg Zubricky gr. kat. farár v Nižných Slovinkách. Koloman Guldenfinger predseda sirotského súdu odobral sa na odpočinok. Na miesto Jána Urbányiho, bývalého slúžneho spiškosobotského za podslúžneho jednohlasne vyvolený bol Tibor Dlugolinszky. V Margicianoch otvoril sa má lekárň. Levočskému lekárovi dr. Bélovi Bojárskymu a starovesskému lekárovi dr. Mikulášovi Jankurovi, účastníkom lekárskeho naukobehu k ďalšiemu vzdelávaniu, odhlasovala stolica štipendia po 250 korunách. K vystaveniu nového mostu medzi

mestom Poprád a železničnou stanicou odhlasovali 30 tisíc korún. Hlasovalo 76 výborníkov.

Stoličný výborník.

~~~~~

Hlavylámka.

Kde je liška?

ANEKDOTY.

U slúžneho:

Slúžny: Mišo cigán, žalujú fa, že si zabil zajaca na poli.

Mišo: To nie je pravda, nohy ruky boškávam.

Slúžny: Veď nemusel byť veľký; mohol to byť len zajaček, na príklad ako dobrý kocúr.

Mišo: nie, nie, ja nie.

Slúžny: Nuž teda ešte menší, len taký snád, ako päšť, ako myš, ako malá myšička...

Mišo: Bouprišam, pane veľkomožný, taký bol ako myšička, celkom malá myšička, skutočne nebol ani o mačny máčik väčší.

Slúžny: Dobre, Mišo. Zaplatíš 10 zlatých alebo si to odsedíš, bo zajac je zajac!

Ozdoba vojaka.

Poručík (k rekrutovi): Čo je najvyššou ozdobou vojaka?

Rekrut: Ruža na čakove.

Ešte že čo?

— Kde je zlodej? Ja som myslel, že ste ho už chytil?

— Zlodeja som nevidel, len jakéhosi pána, ktorý rýchle pospiechal dolu schodami.

— Človeče, veď práve to bol ten zlodej!

— Ešte že čo! A on mi to ani nepovedal!

Odstávanie nemluvňátek

je mnohokrát veľmi ťažká vec odstavajúcej matke odporúča sa preto, aby dieťaťu, keď ho má odstaviť, z počiatku každý deň len jeden raz dala vo vode rozpustenej Nestlé-ho múky. Pomáľo možno nemluvňátku aj dva-tri razy dať takeho pokrmu. Dieťa ľahko sa dá odstaviť takýmto spôsobom, pri tom prospieva telesne, bude silné a zdravé. Dávkou Nestlé-ho múky pre nemluvňátku posielala celkom zdarma: Henrik Nestlé, Viedeň, I., Biberstrasse 26 D.

Odkazy redakcie.

Dopisovateľ P. Obozretnosť není bojzajlivosť. Ani Vás ani druhých nesmieme vystaviť stíhaniu nepriateľov, ktorí strežú na nás ako mačka na myši. Prosíme preto, neráďte za zlé mať našu dobromyselnú obozretnosť.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 22. apríla.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	25.30—25.70
» stolnobelohradská,	«	24.65—25.75
» peštianska,	«	24.75—25.80
« banátska,	«	24.75—25.70
Raž prvotriedna	«	18.65—18.85
« druhotriedna	«	18.45—18.55
Jačmeň prvotriedny	«	14.45—15.03
Ovos prvotriedny	«	15.70—16.90
« druhotriedny	«	14.00—14.50
Kukurica	«	13.60—13.80
Otruby drobné	kor.	8.70—8.90
« hrubé	«	9.10—9.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	19.90	19.60	19.20	18.50	18.00	17.50	17.50
č.	7	7½	8				
K.	16.40	15.60	7.80				

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Hrach lúpaný	kor.	29.00—56.00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30.00—32.00
Rasca (kmín)	«	78.00—81.00
Fazula strakavá	«	18.00—20.00
Fazula veľká biela	«	23.50—24.50
Šošovica čistá	«	40.00—76.00
Mak	«	72.00—75.00
Proso	«	—
Konopné semä	«	26.00—26.5

Zemiaky (hornouhorské) ruzové	kor.	4.70—4.90
« « žlté	«	5.70—5.90
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	4.20—4.30
Datelinové semä červená datelina	«	185.00—200.00
« « lucerna	«	120.00—170.00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	140.00—141.00
Slanina mestská 4-kusová	«	120.00—121.00
« « 3-kusová	«	128.00—129.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	41.00—46.00
« « White-Star (***)	«	36.00—40.00
Cukor v klobúkoch	«	80.50—81.00
« kockový	«	82.50—83.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	56.00—57.00

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena pre «Kreštan»-a:

na celý rok	4 koruny,
na pol roka	2 koruny,
na štvrt roka	1 koruna.
Do Pruska: na celý rok	6 korún.
Do Ameriky: Na celý rok	8 korún.

Administrácia Kreššana.

PRVEJ JAKOSTI SOLINGENSKÁ BRITVA

Kušaná z najlep. anglickej striebornej ocele, rukou brúsená, na vlas fajne vyostrená, hneď k upotrebeniu.

1611. číslo s čiernou lesklou rúčkou	kor.	1.80
1612. « s « so širokým nožom	«	2.—
1616. s bielou rúčkou s nožom z kanónovej ocele	«	3.20
1616 s čiernou rúčkou s anglickým nožom	«	3.50

K objednávaniu v budapeštianskej vývoznjej osade

Hanns Konrád Budapest, 280. Rákóczi-ut
8, N. K. na I. poschodi.

Friedrich Karol Hagenauer

kostolnych obrazov maliar na skle.

Budapest, VIII., Gólya-u. 44. sz.

Stará spoľahlivá katolícka firma! — Ochoťne poslúži s cennými rozvrhmi!

Krešťanský svetový názor je blahonosný bez výmenky pre každého.

Rušeň!

!! S 18 prvými vyznačeniami !!

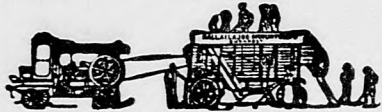
Ludvik Kállai motor dielna

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 28. szám.

Odporúča najvreljej **Ludvika Kállai**

elektrické benzínokomobil stroje ku maľbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

Uplná záruka za výborné mlátenie.

!!! Jedina novota !!!

Najjednoduchší a najdokonalejší mlátený stroj prítomnosti

Bez strojnika ľahko k vedeniu bar ktorým gazdom aj medzi domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako:

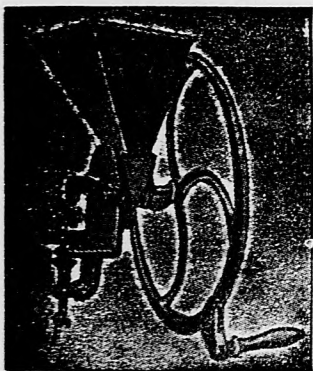
parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mláteniu a ku siatu atd.

Ludvika Kállai, ktoré sa v našej vlasti

najlepšie podarili.

Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Prv než vyliahnú sa vám kurence,
húsky, kačičky

objednajte si skrze mňa
privilejovaný mlynok na
kukuricu; týmto mlynkom
somlet možno pomerne ku
vývinu drúbeže najfajnejšie
a bárs akej veľkosti krúpy.
Ľahko s nim zaobehodit'
Cez hodinu somele asi 25 kg.
Na raz smestia sa doň 4 litre
kukurice. Dochováateľom
drúbeže je to nevyhnutne
potrebný hospodársky stroj.
I. čísla i s krútidlom váži
14 kg.

Gena 20 korún

II. čísla s 19 kg. s gulatou
osou 80 korún so zasiánim.
K objednaníu s poštovou
dobierkou u

HANNS KONRAD

budapeštianskej osady,

Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K. na I. poschodí

Pri objednaní vopred zaslať treba 10 K. pradplatok. Kto odvoláva
sa na tieto noviny, na žiadosť dostane zdarma s 5000 vyobra-
zením opatrený cenník.

Najlepšia kosa na svete je

kosa z kanónovej ocele.

Prevyšuje všetky fabrikáty.

Tieto kosy rozposielam pri úplnej záruke a ponevadž
vyhotovené sú z najprvej triedy ocele, za ne
berem na seba všemožnú zodpovednosť. S mojimi
kosami rýchlo ide robota, bo ľahko režu akú-
koľvek hrubú slamu. Riziko je vytvorené bo nesod-
povedné kosy hneď zamením alebo vrátim peniaze.
Ku každej kose zdarma dám 1. kus patent kariku

70 75 80 85 90 95 100 105 110 cm.
1-80 2-10 2-20 2-30 2-40 2-50 2-60 3- 3-20 koruny.

ALEXANDER TAKÁCS vývozný dom Budapest,

280. Rákóczi-ut 8. N. K.

Cenník s 5000 vyobrazením zdarma. 15

Lacné česke perie!

5 kilo nové
tmavé driapané
9.60 K, lepšie
12 korún. Biele
mäkké, jak pá-
per 18 K, 24 K
Biele ako snáh
mäkké jak pá-
per, drapané 80.

88, 42 K. — **Metove poste.**
A červeného cinovatu 1 dobre
naplnená perina aa'eho 1 zpodná
perina 180 cm. dlhá 116 cm. ši-
roká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—,
2 metre dlhá, 140 cm., široká K
18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška
80 cm. dlhá 68 cm. široká K 8.—,
8.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm.
široká K 4.50, a 5.50. Krom toho
shotovujeme vo veľkosti dla vole.
Trojdilová srstennú matrac na
jednu postel K 27.— lepšej ja-
kovosti K 88. Zasielky vyše
10 korún franko s poštovou do-
bierkou. Výmena a navrátenie
dovoľuje sa pri náhrade porta.
Benedikt Sachse, Lobes
134. pri Pilsen (Čechy).

Umelecký ústav ko-
stolného zariadenia.

Vlastné dóroby! **Karol Prin-
ner,** majiteľ knieža-primaciál-
nych dvor. zasielajúceho obvo-
dov: Brix a Anders, Zambach a
Müller Budapest IV., Váci-u. 61.
Viedeň IX., Maximilianplatz 3.
Umelecký ústav kostolného za-
riadenia: Omšové rúcha, plu-
viále, baldachýny, úplné ornáty,
kostolná bieležen, alby, kamže,
atd. Strieborný tovar kostolného
náradia v jednoduchom a v naj-
kostnejšom vyhotovení, sviät-
niky, kalichy, ciboria, pastorály,
kríže, kadidlá. Kostolné a spol-
kové zastavy, čipky a vysívania
umeleckého vystrojenia.

Najlepší český pramen
k objednaníu.

Lacné perle na postel

1 kg. sivé
dobré drá-
pané 2 K,
lepšie 2
koruny 40
hal.; pri-
ma pelbiele 2 koruny 80
halierov; biele 4 K, biele
páperové 5 K 10 h.; 1 kg
velmi fajne, ako snáh biele,
drápané 6 K 40 h., 8 K.;
1 kg. papierie, sivé 6 K, 7
K; biele fajnové 10 K; naj-
fajnejšie papierie z prs 12 K.
Pri oblednaní 5 kg. franko.

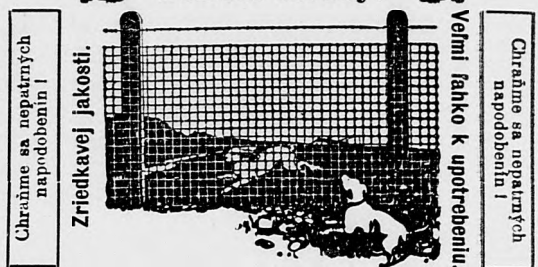
Hotové poste

z hustej tkniny červeného,
modrého, bieleho alebo
žltého nankingu, 1 perina.
180 cm. dlhá 120 cm široká
s dvomi podhlavkami, každý
90 cm. dlhý, 60 cm široký
naplnený novým, sivým,
velmi trvácim mäkkým perím
18 K; polpapierie 20 K; pa-
perie 24 K; jednotlivé periny
10 K, 12 K, 14 K, 18 K;
podhlavky 8 K, 8 K 50 h.,
4 K. Periny 200 cm. dlhé
140 cm. široké 18 K, 14.70
K, 17.80 K, 21 K. podhlavky
90 cm. dlhé 70 cm. široké
4.50 K, 5.20 K, 5.70 K.
Spodné periny z pevného
vrázkovaného grádu 180 cm.
dlhé, 116 cm. široké 12.80,
14.80 K. Vývez s poštovou
dobierkou od 12 K počnúc
franko. Výmena alebo návrat
dovoľené. Za nezopovedné
návrat peňazi obšírny cenník
zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)Sklad: Budapest, IV. Ferenc
József-rakpart 21.

PODIVNE LACNÉ PLOTY!

Domáce dóroby!

Chráňme sa nepatrných
napodobenín!

Zriedkavej jakosti.

Velmi ľahko k upotrebeníu.
Chráňme sa nepatrných
napodobenín!

Nepočítané listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostížiteľnú zvláštnosť.

Dórob z cínkovaného drótu. — Zabarvit' netreba.
Cena štvorcovho metra od 32 hal. vyšej.

K objednaníu u vylučného dorábateľ'a:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko
zdarma.

„TOKIO“

KYNOŽENIE OTLAKOV

so zázračným úspechom

dávka 60 halierov. Dorába

Anton Tömöry, Cegléd.

K dostaniu v každej lepšej

lekárni. Istotné vyliečenie.

Oznamy prijíma

administracia

„Krestan“

BUDAPEST

Szentkirályi-utca 28.

S vyznačením päťkostolskej, kaločskej a miškolskej výstavy.

Ružence zhotovujúci domový priemysel Kalocsa

Trvanlivé a krásne sväté ružence v neobyčajne bohatom výbere.
Skapulie a nahradujúce zlaté, strieborné a alumínium medailony;
obrázky krížiky atd. Lourdes'sá voda v pôvodných fľaškách.
Počas sv. misii milostné predmety aj ku priekupe davajú za
prajných podmienok. — Cenník zdarma. — Adressa:

FRANC TANTOS, KALOCSA.

Čistý dôchodok obracia sa ku cieľom cirkevným.

Obranu

nepotrebuje, kto u mňa kúpi si pôvodný bel-
gického dórobu, štátne uhodnovnený s čis-
lom uhodnovnenia opatrený ameriskanský

buldož revolver na šesť výstrelov k zaveseniu

alebo k noseniu vo vauku

cena: 7 mm. 9 mm. 12 mm. K objednaníu s7.50 8.25 9.25 poštovou dobier-
kou v budapeštianskej zbraň vývoznjej osade**HANNS KONRAD** Budapest, 280. Rákóczi-ut 8. N. K.

I. poschodí. 10

Hlavný cenník s 5000 vyobrazeniami zdarma.